

Електроразпределение Север АД

Варна Тауърс, кула Е, бул. Владислав Варненчик 258, гр. Варна 9009

Електроразпределение
Север АД
Варна Тауърс, кула Е
бул. Владислав
Варненчик 258
гр. Варна 9009

ЕИК 104518621

Обосновка и допълнителна информация към заявлението за изменение на необходими годишни приходи и цени за трети ценови период (1 юли 2023 г. - 30 юни 2024 г.) на шести регулаторен период (с продължителност от три години от 1 юли 2021 г. до 30 юни 2024 г.) при метод за ценово регулиране „горна граница на приходи“

Предложението за цени и справките към него съдържат поверителна информация!

Гр. Варна
март 2023 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На основание разпоредбите на Закона за енергетиката (ЗЕ), Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) и Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ), Електроразпределение Север АД (ЕРПС/Дружеството) е разработило настоящето предложение за изменение на цени и искане за изменение на необходимите приходи (НП) за трети ценови период от VI^{ти} регулаторен период.

Приложимият метод на ценообразуване за електроразпределителните дружества е методът „горна граница на приходи“. Прилагайки този метод, регулаторният орган - Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР/Комисията), след извършване на регулаторен/ценови преглед, изменя НП за всеки ценови период от регулаторния период. Изменението на НП е в резултат на нормативно предвидени корекции, в т.ч. с нивото на отчетената инфлация за предходен период, фактор Z, отклоненията от заложената прогнозна пазарна цена за закупуване на технологичния разход, отчетената среднопретеглена цена (част от фактора Z), корекция за неизпълнение/преизпълнение на инвестиционната програма. По своята същност, този метод на регулиране (т.нар. *регулиране чрез стимули*) следва да дава възможност на Дружеството, чрез повишаване на своята ефективност да осигури спестявания и да подобрява финансовия си резултат.

Съгласно изискванията на чл. 23, т. 4 и чл. 24, ал. 1, т. 1 от ЗЕ при определяне на цените на енергийните предприятия, следва да се спазват принципите за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, както и да се осъществи справедливо разпределяне на икономическите последици от либерализирането на електроенергийния пазар.

В изпълнение на чл. 36а от ЗЕ, в едномесечен срок преди подаване на заявлението в Комисията за утвърждаване на нови цени и коригиране на необходимите приходи, оповестихме в средствата за масова информация намерението си да подадем заявление за утвърждаване на новите цени. Публикациите бяха направени на 28.02.2023 г. в националния ежедневник в. 24 часа и регионалния ежедневник - в. Утро, гр. Русе.

II. ОСНОВНИ ДОПУСКАНИЯ при изготвянето на заявлението за утвърждаване на необходими приходи и цени за периода 01 юли 2023 г. - 30 юни 2024 г. на Електроразпределение Север АД

При формирането на необходимите приходи за трети ценови период от VI^{ти} регулаторен период сме се придържали към изискванията на НРЦЕЕ, като сме взели предвид и следното:

- VI^{ти} регулаторен период започва на 1 юли 2021 г. и е с продължителност три години;
- Методът на регулиране е „горна граница на приходи“ съгласно чл. 3, ал. 2, т. 2 от НРЦЕЕ;
- При определяне на необходимите годишни приходи и формирането на цените за трети ценови период, сме се ръководили от изискванията на ЗЕ и НРЦЕЕ;
- Отчетени са нормите на Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) във връзка с начина на балансиране на електроразпределителните дружества;
- Предложението за цени на Електроразпределение Север АД се базира на определената от КЕВР прогнозна пазарна цена на електрическата енергия в решение Ц-19/01.07.2022 г., по която електроразпределителните предприятия купуват от организиран борсов пазар електрическа енергия за покриване на технологичния разход за пренос през електроразпределителната мрежа, както и действащите към момента на подаване на заявлението цени за предоставяните от ЕСО ЕАД мрежови услуги и цена за задължения към обществото, утвърдени със същото решение;
- При определяне на корекциите са приспаднати постъпилите суми за компенсации съгласно подписани с Министерството на енергетиката и Фонд Сигурност на електроенергийната система договори за плащане на компенсации;
- Запазена е структурата на цените по утвърдени компоненти (достъп до електроразпределителната мрежа и пренос през електроразпределителната мрежа) от текущия ценови период;
- Изчислените цени за достъп до и пренос през електроразпределителната мрежа и съответно необходими приходи, както и тяхното изменение спрямо действащите цени, не отразяват в цялост всички други елементи, които подлежат на регулиране от КЕВР и за чието ниво ние нямаме информация. Предвид това, ние сме работили с действащата цена за задължения към обществото, действащата цена за достъп до и пренос през електропреносната мрежа, утвърдената максимална стойност за балансиране;
- При промяна на някои от съставляващите елементи по финансово свързаната верига, мрежовите цени ще бъдат различни от предложените в настоящото заявление.

Електроразпределение
Север АД

Варна Тауърс, кула Е
бул. Владислав
Варненчик 258
гр. Варна 9009

ЕИК 104518621

Предложението за цени и справките към него съдържат поверителна информация!

Чрез така предложените необходими годишни приходи ЕРПС очаква да покрие икономически обоснованите си разходи за регулираната дейност, въпреки различната икономическа среда на работа, през последната една

година и при постоянно покачващи се разходи за всички стоки и услуги, в това число и:

- управлението, експлоатацията и поддръжката на енергийните обекти, собственост на Дружеството;
- разходите, свързани с осигуряване на надеждно, непрекъснато и качествено снабдяване на потребителите с електрическа енергия;
- инвестиционна и ремонтна програма за ценовия период.

III. ОБОСНОВКА на заявените необходими годишни приходи и цени за периода от 01 юли 2023 г. до 30 юни 2024 г. на Електроразпределение Север АД

1) Признати необходими приходи за втори ценови период от VI^{ти} регулаторен период

Със свое решение № Ц-19/01.07.2022 г. КЕВР е определила НП на Електроразпределение Север АД за втори ценови период на VI^{ти} регулаторен период в размер на 383 725 хил. лв., в т.ч.:

- Разходи за закупена енергия за технологични разходи – 239 280 хил. лв.;
- Експлоатационни и административни разходи – 103 553 хил. лв.;
- Разходи за амортизации – 41 486 хил. лв.;
- Възвръщаемост – 16 183 хил. лв.;
- Корекция с фактор Z - (15 632) хил. лв.;
- Корекция на основание чл. 38, ал. 4, т. 3 от НРЦЕЕ – (1145) хил. лв.

2) Корекция на необходимите приходи за трети ценови период с инфлационния индекс

НРЦЕЕ предвижда, признатите разходи за дейността да се коригират с инфлационен индекс за предходен период, на основата на данни от Националния статистически институт. Средногодишният ИПЦ за предходните 12 месеца за месец декември 2022 г. е в размер на ***¹. Предложеният от нас инфлационен индекс е съобразен с прилагания от КЕВР единен подход при определяне на необходимите годишни приходи на електроразпределителните дружества.

Към момента на изготвяне на заявлението има допълнително генерирана инфлация, която не е отразена в Средногодишния ИПЦ и това означава, че експлоатационните и административни разходи на годишна база са се увеличили с допълнителни ***.

¹ ***

Извършеният анализ на динамиката на дейността на Дружеството през настоящата ценова година показва, че това е минималното ниво на корекция на оперативните разходи, с които да бъдат покрити всички изисквания – от една страна на доставчиците на стоки и услуги, чиито цени постоянно се увеличават и които са неизбежни, защото са свързани с прякото изпълнение на лицензионните задължения за ремонтни и инвестиционни дейности, застраховки и т.н., а от друга – нарастващите изисквания към сигурността на мрежите и качеството на работа в резултат на новите предизвикателства, свързани с т. нар. „зелен енергиен преход“.

Електроразпределение
Север АД
Варна Тауърс, кула Е
бул. Владислав
Варненчик 258
гр. Варна 9009

ЕИК 104518621

Отчитайки решение № Ц-19/01.07.2022 г., предлагаме признатите годишни разходи за втори ценови период от регулаторния период да се коригират с ***, като резултат от прилагане на средногодишния ИПЦ.

Предложението за цени и справките към него съдържат поверителна информация!

Предвид горепосоченото, на основание чл. 38, ал. 3, т. 2 от НРЦЕЕ, Електроразпределение Север АД заявява за изменение експлоатационни и административни разходи за трети ценови период на VI^{-ти} регулаторен период от * на ***.**

3) *Корекция на необходимите приходи с размер на разликата между прогнозни и отчетени разходи за покупка и продажба на електрическа енергия за предходен ценови период и отклонение между постигнатата среднопретеглена пазарна цена и прогнозната пазарна цена (фактор Z)*

Съгласно прилагания метод на регулиране „горна граница на приходи“ в случаите, когато е налице разлика между утвърдените и отчетените количества електрическа енергия, доставени до крайни клиенти за предходен ценови период, необходимите приходи за следващия ценови период се коригират с т. нар. фактор Z. Електроразпределение Север АД реализира повече приходи от доставени до крайни клиенти количества от очакваните за последния ценови период, както и отчете повече приходи от цена за достъп на база предоставена мощност на небитовите си клиенти. Вследствие на това изчислихме корекция с фактор Z в посока на намаление на необходимите годишни приходи в размер на ***. В съответствие с регулаторната практика в тази корекция е отразена и разликата между прогнозните и отчетените количества електрическа енергия за пренос до крайни клиенти за последния месец от по-предходен ценови период (юни 2022 г.) в размер на ***.

От 01.07.2018 г. операторите на електроразпределителни мрежи закупуват електрическата енергия, необходима за покриване на технологичните разходи на организиран борсов пазар. Електроразпределение Север АД за-

купва тази електрическа енергия изцяло от Българската независима енергийна борса ЕАД (БНЕБ/IBEX), основно от пазарния сегмент Ден напред, както и от сегмент Двустранни договори.

Повишаването на цените на основните енергоносители започнало през втората половина на 2021 г. продължи и през календарната 2022 г. Този тренд е виден от постигнатата покупна цена за електрическата енергия, необходима за покриване на разхода по преноса от Електроразпределение Север АД през календарната 2022 г., както става ясно от графиката по-долу:

Постигнатата средна покупна цена от пазарните сегменти Ден напред и Двустранни договори за 2022 г. е *** без ДДС, цена за Задължение към обществото, преносни ВН, достъп ВН и балансиране.

Също така, цената на въглеродните емисии достигна нива от близо *** на няколко пъти през годината. Въпреки известния спад на цените им в началото на месец март и в края на Q3 на 2022 г. и началото на Q4 на 2022 г. поради международната несигурност и започналото повишение на лихвените проценти от страна на централните банки цените им трайно се стабилизираха на относително високи нива и към момента на пазара не са налице допълнителни фактори, от които да се очаква понижение. В потвърждение на това е и очакването цената на емисиите към края на 2023 г. да остане на стойност от ***.

С оглед на гореизложеното, може да се предположи, че сетълмент цените на енергийните фючъри, които наблюдаваме след ценовия пик през месеците юли – септември 2022 г. обективно отразяват очакванията на пазара за цената през следващия ценови период, тъй като през началото на 2023 г. цените се стабилизираха и се задържат до нива, които трайно наблюдаваме от периода октомври – декември 2022 г.

Постигнатата от дружеството среднопретеглена цена на организиран борсов пазар за ценовия период до подаване на настоящето заявление е *** и е със *** (***) по-ниска спрямо постигнатата цена в пазарен сегмент Ден напред от ***.

КЕВР е определила с решение № Ц-19/01.07.2022 г. прогнозна пазарна цена за операторите на електроразпределителни мрежи в размер на ***. Съгласно чл. 38, ал. 7 от НРЦЕЕ в случаите, когато постигнатата среднопретеглена пазарна цена е с повече от 5% по-висока или по-ниска от прогнозната пазарна цена, разходите за закупуване на електрическа енергия за технологични разходи подлежат на корекция в следващата ценова година.

Към края на февруари 2023 г. постигнатата среднопретеглена цена на електрическата енергия за покриване на технологичния разход е по-висока и превишава с повече от 5% прогнозната пазарна цена и към настоящия момент.

Дружеството заявява разходи за компенсиране за настоящия ценови период в размер на ***. Разходите за компенсиране са изчислени при спазване на изискванията на чл. 27а на НРЦЕЕ и са отчетни всички получени компенсации от Министерството на енергетиката и Фонд Сигурност на електроенергийната система към момента на подаване на заявлението и включват периодите t-1 и t-2.

В случай че не беше решено да се компенсират разходите за закупуване на електрическа енергия за покриване на технологичния разход, заявените разходи биха били значително по-високи. Само за периода от юли 2022 г. до януари 2023 г. получените компенсации са в размер на *** и с тази сума са намалени разходите за закупуване на електрическа енергия от организиран борсов пазар. Ако нямаше такива компенсации, това би довело до много по-голямо увеличение на мрежовите тарифи.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 38, ал. 7 от НРЦЕЕ, Електроразпределение Север АД заявява за утвърждаване корекция на необходимите приходи за трети ценови период на VI^{ти} регулаторен период, свързана с фактор Z, в общ размер на ***.

4) *Корекция на необходимите приходи с размер на разликата между прогнозни и отчетени разходи за инвестиции за втори ценови период от VI^{ти} регулаторен период*

За втори ценови период от VI^{ти} регулаторен период Електроразпределение Север АД е заявило и КЕВР е утвърдила инвестиционна програма в размер на 40 000 хил. лв. В края на финансовата 2022 година Електроразпределение Север АД отчита капитализирани инвестиции в размер на ***.

При определяне на необходимите приходи за трети ценови период от VI^{ти} регулаторен период, Електроразпределение Север АД калкулира корекция, вследствие на по-високи инвестиционни разходи от заявените за втора ценова година инвестиции в размер на ***.

Таблица № 1- Разлики в заявените и отчетените разходи за инвестиции за втори ценови период на VI^{ти} регулаторен период, в хил. лв.

Показател	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Инвестиции, общо	***	***	***
Финансирания	***	***	***

Електроразпределение
Север АД
Варна Тауърс, кула Е
бул. Владислав
Варненчик 258
гр. Варна 9009

ЕИК 104518621

Предложенията за цени и справките към него съдържат поверителна информация!

Амортизация общо	***	***	***
в т.ч. амортизация на активи придобити чрез финансиране	***	***	***
Нетна амортизация	***	***	***
Номинален размер на инвестициите	***	***	***
Среден номинален размер на инвестициите		***	
Признат номинален размер на инвестициите		***	
Среден размер на амортизациите		***	
Признат номинален размер на амортизациите		***	
Корекция за инвестиции годишно		***	

Корекцията е изчислена в съответствие с приложимия от КЕВР подход за определяне на размера на надвзетия/недовзетия приход вследствие на неизпълнени/преизпълнени инвестиции.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 38, ал. 3, т. 3 от НРЦЕЕ, Електроразпределение Север АД заявява отрицателна корекция на необходимите годишни приходи за трети ценови период от VI-ти регулаторен период, свързана с отклонение на изпълнението на елементите на инвестиционната програма, в размер на *.**

5) *Разходи за технологични нужди*

С Решение Ц-19/1.07.2022 г. КЕВР е определила индикативен прогнозен размер за технологичния разход в размер на 8.5%. Отчитайки утвърдения размер на електрическата енергия доставена до крайни клиенти за VI-ти регулаторен период от 5 490 283 MWh, това представлява *** електрическа енергия, необходима за покриване на технологичния разход по преноса.

Със същото решение КЕВР е определила прогнозна пазарна цена в размер на 446.78 BGN/MWh, с отчетен групов коефициент K_d в размер на 1.03675. Предложените разходи за технологични нужди са изчислени при цена на закупуване на електрическата енергия от организиран борсов пазар (с включени действащи мрежови такси ВН, действаща цена за задължения към обществото и действащи разходи за балансиране) в размер на ***, без ДДС.

С оглед на гореизложеното, на основание чл. 11, ал. 1 от НРЦЕЕ, Електроразпределение Север АД заявява за утвърждаване за трета ценова година на VI-ти регулаторен период относителното тегло на технологичните разходи да се запази. При действащите към момента на подаването на

заявлението цени за закупуване на електрическа енергия, паричният разход възлиза на ***.

6) Необходими приходи

Отчитайки всички посочени по-горе корекции на ценообразуващите елементи, Електроразпределение Север АД заявява необходими приходи за трети ценови период от VI^{-ти} регулаторен период (от 01 юли 2023 г. до 30 юни 2024 г.) в размер на ***.

Електроразпределение
Север АД
Варна Тауърс, кула Е
бул. Владислав
Варненчик 258
гр. Варна 9009

ЕИК 104518621

Предложението за цени и справките към него съдържат поверителна информация!

IV. ПРЕДЛОЖЕНИЕ за необходими годишни приходи и цени за трети ценови период от VI^{-ти} регулаторен период

Считано от 1 юли 2020 г. цената за достъп за небитовите клиенти се изчислява въз основа на предоставена/договорена мощност, а не на база консумираната електрическа енергия. Този начин на ценообразуване осигурява по-справедливо покриване на условно-постоянните разходи, които мрежовият оператор прави за поддържането на съответната мощност и непрекъснатост на доставката до всеки обект на небитовите клиенти, независимо от тяхната консумация.

При определяне на цените за услугите по достъп и пренос за трети ценови период на VI^{-ти} регулаторен период от 01 юли 2023 г. до 30 юни 2024 г., Електроразпределение Север АД се е водило от следните принципи:

- Покриване на разходите, свързани с лицензионната дейност;
- Прилагане единствено на предвидените в чл. 38, ал. 4 от НРЦЕЕ корекции;
- Спазване на изискванията на чл. 31, т. 2 от ЗЕ за справедливо и недискриминационно разпределяне на разходите между всички участници на пазара.

Предложението за утвърждаване на цени на Електроразпределение Север АД за трети ценови период от VI^{-ти} регулаторен период отразява пост епидемичната обстановка в България и влиянието ѝ върху електроенергийния пазар.

В допълнение, сериозни трудности предизвика и новата геополитическа обстановка в Европа и в страната. Задълбочаващият се военен конфликт между Украйна и Русия и свързаните с него санкции имат сериозно влияние върху европейската икономика и в частност върху ритмичните и навременни доставки на материали и оборудване, които са необходими за ремонтната и инвестиционна програма. Постоянно високите нива на

инфлация оказват сериозен натиск не само върху вече договорените условия и цени на доставки, но и върху трудовия капитал, зает в компанията.

Допълнително предизвикателство за нас е и високия брой бежанци от Украйна в много от населените места на лицензионната територия на Електроразпределение Север АД. Това е предпоставка за организиране на периодични проверки и осигуряване на екипи за реагиране при необходимост в натоварените да помагат на бежанците региони за осигуряване на непрекъснато и сигурно снабдяване с електрическа енергия.

Всичко гореизложено ни дава основание да очакваме балансирано и справедливо регулаторно решение, което да не затруднява допълнително дейността на мрежовия оператор в усилията му да поддържа ефективно и сигурно услугата по разпределение на електроенергията от една страна и от друга, да продължи да присъединява към мрежите си повишаващия се брой производители от ВЕИ.

Също така, бихме искали да отбележим, че значителното нарастване на ново присъединени ВЕИ доведе до обръщане на дългогодишния тренд на намаляване на процента на технологичните разходи и през 2022 г. за пръв път Електроразпределение Север АД отчете по-висок ТР, в сравнение с предходната година. Това е нещо, за което нееднократно сме предупреждавали в годините, че ще се случи.

При отчитане на всички посочени по-горе условности на изчисленията и допусканията, Електроразпределение Север АД предлага следните ценообразуващи елементи и цени за пренос на електрическа енергия и за достъп до електроразпределителната мрежа, собственост на Дружеството, които да са приложими за периода от 01 юли 2023 г. до 30 юни 2024 г.:

А. Ценообразуващи елементи:

Необходими приходи	***
в т.ч. възвръщаемост	***
Регулаторна база на активите	***
Норма на възвръщаемост	5.74 %
Количества електрическа енергия за крайни клиенти	5 490 283 MWh
Количества електрическа енергия за ТР	***

Б. Цени на база заявена тарифна структура

Цени	BGN/kWh, *BGN/kW/ден без ДДС и акциз
------	--

1.	Цена за достъп до електроразпределителната мрежа: - На небитови клиенти*: - На битови клиенти:	*** ***
2.	Цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на средно напрежение	***
3.	Цена за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на ниско напрежение	***
	<p>Забележки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Цената за достъп се заплаща от всички потребители, присъединени на средно и ниско напрежение; • Потребител, присъединен към мрежа средно напрежение дължи съответната цена за достъп до електроразпределителната мрежа и цена за пренос през електроразпределителната мрежа на средно напрежение; • Потребител, присъединен към мрежа ниско напрежение дължи съответната цена за достъп до електроразпределителната мрежа и цена за пренос през електроразпределителната мрежа на ниско напрежение; • Предлагащите цени са изчислени, като са използвани утвърдената от КЕВР прогнозна пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичния разход за пренос през електроразпределителната мрежа, както и действащите към момента. цени на предоставяните от ЕСО ЕАД мрежови услуги и цена за задължения към обществото, утвърдени с Решение на КЕВР с № Ц-19 от 01.07.2022 г.; • Предлагащите цени по т. 1, т. 2 и т. 3 не включват цена за пренос през електропреносната мрежа, както и цена за достъп до електропреносната мрежа; • В съответствие с действащото законодателство Електроразпределение Север АД си запазва правото, при промяна на цените на своите доставчици или на нормативната уредба, да поиска промяна на цените за достъп до и пренос през електроразпределителната мрежа за потребителите, присъединени към нея. 	

Електроразпределение
Север АД
Варна Тауърс, кула Е
бул. Владислав
Варненчик 258
гр. Варна 9009

ЕИК 104518621

Предложението за цени и справките към него съдържат поверителна информация!

Изготвил:
